

Бүрхит-монголы

ҮНЭН

№ 234 (4354)
1943 онд
НОЯБРИН
17
среда
Сая 20 минут

ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй,
БМАССР-эй Верховно Советдэй ба
ВКП(б)-гэй Улан-Удын ГК-гэй орган

АЙМАГУУДАЙ ВЫСТАВКЭНҮҮДТЭ ХАБААДАХА ЭРХЭ ОЛОХЫН ТҮЛӨӨ

«... Манай колхозууд ба совхозууд арми ба ороноо ехэ тагалгарягууягөөр эдэс хоолой зүйлөөр хангажа байгаа. Колхозно байгуулалтын үгс болбол, эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай ами бээ хайрлагүй ажал хээгүй байбал бидээр энэ үлэмж түбэгтэй бэрх зорилгыг шиндэж шадхаггүй байхмай лабай. Дайнай 3-дахы жилдэ эдэс хоолой талаар манай армити дутагдал үзөөгүй байгаа хэдэн, ердэ зомнай эдэс хоолой зүйлөөр, ажаүй-лэдэриной түүхэй эдээр хангагдажа байгаа хэдэн энэндэ колхозно байгуулалтын хүсэн ба бата амидарал, колхозно таряшадай патриотизм байна гэсээ. Ингэж агууехэ вождингоо хэлэһэн магтаал дуулахалаа манай республикын эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд энээнэй хойшо улам ехэ эрхэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, геротеска Улаан Армидаа шадлаһаа ехэ туһаламжа үзүүлээр зоригтойхой.

Дайнай үең эрхэ байдалда хүдэлмэрин хүсөөр ба трактор машинаар өсөөр болоно байбашье, манай колхозууд ба совхозууд урда урдинхиһаа нилээд ехэ талха таряа, овошч хартаабуа ба үблэвоого ургуулаһа, адуу малаа олошоруулан үхэһэн байха юм. Эзбүүн муухай дайсаные түргэнээр дарахын түлөө фронтныг эрхилтгэ хангажа гэнэ гансахан лэ зорилготой байһан манай колхозууд ба колхознигууд энэ жилдэ хүдөө ажалай продуктуудые гүрүндэ тушааха уялгаа эмхитэй найһаар дүүргэжэ байна. Бүгдэ ардайд дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрьсөөн манай хүдөө ниотатуудта энээнэй урда тээ үзэлдэггүй ажалай бөөтэршлэнуудые үдэр сэт бүхэндэ гаргажа, колхозно ажлуылдэбэри дээрэ шэв шэнэ стханоуецуудые олошоруула.

Ушар нимэһэ, 1943 ондо колхозууд, совхозууд, МТС, туһалбарин ажахиууд ба хүдөө-ажалай түрүүшүүлэй хэһэн эрхэм ажал хүдэлмэринэ үргэн олоной дунда шаруулын зорилгоор, БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой Бюро болбол 1944 оной январин 5-һаа 15 хүртэр аймагуудта хүдөө-ажалай выставкэнүүдэ 3-4 үдэрэй болзортойгоор үнгэргэхэ гэдэн шидлэхэри гаргаба. Энэ выставкэдэ хабаадалсагшадта үгтэхэ дипломуудые олгохо условниуд мүнөөдэртэй номерто тухталгадаа.

Аймагуудай хүдөө-ажалай выставкэнүүдтэ хабаадалсажа I-дэхи ба II-дохы диплом абаха эрхэ олохын тулалда колхозууд, совхозууд, колхозно ферменүүд ба бригаданууд таряа сохило ба гүрүндэ тушаалгы шамдуула, адуу малай үбэлжэлтэ жэжээтэ найһаар эмхилдэхэ ёһотой. Энэ хадаа выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ олохын түлөө тэмсэхэ түрүүшын зорилто болохо ёһотой.

Аймагуудай хүдөө-ажалай выставкэнүүдтэ хабаадалсажа I-дэхи ба II-дохы диплом абаха эрхэ олохын тулалда колхозууд, совхозууд, колхозно ферменүүд ба бригаданууд таряа сохило ба гүрүндэ тушаалгы шамдуула, адуу малай үбэлжэлтэ жэжээтэ найһаар эмхилдэхэ ёһотой. Энэ хадаа выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ олохын түлөө тэмсэхэ түрүүшын зорилто болохо ёһотой.

БМАССР-эй Совнаркомдо ба ВКП(б)-гэй Обкомдо

1943 ондо аймагуудта хүдөө-ажалай выставкэнүүдэ үнгэргэхэ тухай

1943 ондо колхозууд, совхозууд, МТС, туһалбарин ажахиуудай ба хүдөө-ажалай түрүүшүүлэй илалтануудые үргэнээр шаруулын зорилгоор, БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол 1944 оной январин 5-һаа 15 хүртэр гурба-дүрбэн үдэрэй болзортойгоор аймагуудта (Хойто Байгалай, Нэунуң ба Ахын аймагуудһаа бэһэнлэ) хүдөө-ажалай выставкэнүүдэ үнгэргэхэнь шисполкомууд ба ВКП(б)-гэй айкомууде уялгалһан байна.

Аймагуудта хүдөө-ажалай выставкэнүүдэ эмхилдэ ба хүтэлхын тулалда аймаг-выставкэнууд байгуулагдаха юм.

ВКП(б)-гэй Улан-Удэ городой бүхы организацинуудта

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой пленумай тогтоолой ёһоор ВКП(б)-гэй эвлэһэн XXI-дэхи городской конференци 1943 оной декабрин 11-дэ болохонь.

- ВКП(б)-гэй XXI-дэхи ГОРОДСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ ХЭЛСЭХЭ ЗҮЛЭНҮҮД
- Тоосонго элидхэлнүүд:
    - ВКП(б)-гэй горкомой. Элидхэл шэнэ нүхэр КУДРЯВЦЕВ;
    - Шалгалтын комиссиин. Элидхэл шэнэ нүхэр НАУКИН.
  - Һунгуули:
    - ВКП(б)-гэй горкомой комитедэй;
    - Шалгалтын комиссиин.
- ТҮЛӨӨЛӨГШЭДЫЕ ҺУНГАХА НОРМО БА ҺУНГУУЛНИН ГҮРИМ:
- Партиин 10 членһэ шиндхэхэ эрхэтэй I делегат.
  - Партиин членэй 30 кандидатһаа зүблэхэ эрхэтэй I делегат.
  - Делегатууд Улан-Удэ городой райн партиина конференцинууд дээрэ хаян (иоуса) голосованьяр һунгагдаха.

ВКП(б)-гэй ГОРКОМ.

„Илалта гэшэ тэмсэл ба хүсэ зангидахагүйгөөр олодохогүй юм. Илалта гэшэ байлдаагаар, абтадаг юм. Илалта мүнөө дүтэлөө, гэбшые тэрэниие дайлан абахын тулада хүсээ шэнээр зангидаха ябадал, бүхы тылэй ами бөө хайрлахагүйн хүдэлмэри, фронт дээрэ Улаан Армиин шадмар ба эрид шууд ябуулганууд зайлашагүй хэрэгтэй байна“.

И. СТАЛИН.

Советскэ Информбюроһоо

Ноябрин 15-ай оперативна мэдээн

Ноябрин 15-ай туршада КОРОСТЕНЬСКЭ вүгтэ манай сэрэгүүд Киевскэ областин КАГАНОВИЧ (Хабное) гэдэг районно центри, Житомирскэ областин БАЗАР гэдэг районно центри, мүн тэрэһэн 40 гаран бусад нуури газары, тэдэнэй дунда МАРЬЯНОВКА, ЯБЛОНЬКА, РАГОВКА, РУДНЯ ОСУШНЯ, БОЛЬШЕ МИНКИ, НЕДАШКИ, САВЛУКИ, КСАВЕРОВ, СКУРАТЫ, ВЛАДОВКА, ЮЗЕФОВКА гэдэг томо нуури газарнууде эзэлбэ.

ФАСТОВҢАА баруугаар ба ЖИТОМИРҢОО зүүн-урдуурхи оршондо манай сэрэгүүд дайсанай ябансэрэгүүд ба танквуудай томо хүсэнүүдэй контраатакые сухаруулан сохео.

РЕЧИЦЭЭ урдуур ба баруун-урдуур манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүцэлтэ мута даража, тэрээнэй хамгаалгы КРАСНОСЕЛЬЕ, ХРАБРЫЙ, РОВНОЕ, КОРОСТАНЬ, ПОДМОСТЬЕ, ДЕМЕХИ, МОЛЧАНЫ, КАПОРОВКА, БУДКА, АНДРЕЕВКА, РОМАНОВКА, ОСИПОВКА, УДАЛЕВКА, ТИХОНОВКА гэдэг хөдөөр бүхэжүүлгэдэһэн түгшэ тулгуурин пунктууде ба ДЕМЕХИ гэдэг түмэрэмэй станцие эзэлжэ, ГОМЕЛЬ-КАЛИНКОВИЧИ гэдэг түмэр зам ба шоссеһа харгыгаар харилсан нэбтэрлэхэ ябадалые таһалһан байна. Байлдаануудта дайсан болбол амиды хүсэн ба техникыгээ талаар угаа ехэ гөөлтөнүүдтэ орой.

КЕРЧЕНСКЭ хахад арал дээрэ манай сэрэгүүд түрүүшынгээр газарнуудта плаандармаа үргэдхэхэ байлдаагаа үргэлжэлүүлбэ.

Фронтны бусад участоуд дээрэ тагнуул хөгдөһөн ба артиллерийско-минометно буудалдаан болоһон байна.

Ноябрин 14-ай туршада манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 114 немецкэ танк гэмтэһэн ба үгс хэһэн байна. Агаарты боллоһон байлдаануудта ба зенинэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 19 самолет унагагдаа.

Коростеньскэ зүгтэ манай сэрэгүүд дайсанай эсэргүүцэлтэ мута даража, Житомирскэ областин Базар гэдэг районно центри эзэлбэ. Мүн тэрэһэн Киевскэ областин Каганович (Хабное) гэдэг районно центри эзэлбэ. Нэгэ участка дээрэ немецүүд советскэ сэрэгүүдэй дэбшэлтэе наатуулаң барихые эрмэлзэжэ контраатак хэһэн байгаа. Байлдаанай эсэстэ манай частнууд дайсаные хүдэ гээлтэдэ оруулажа, гэдэргэ сухариха бахтай боллоһон байна. Советскэ боесүүд сухариха абаһан гитлероуецуудыг намнаха зуураа хэдэн нуури газары эзэлжэ, 12 ехэ буу, 22 миномет, 80 пулемет, номо хэрэгсэлтэй 2 склад, ороһотой ба саперно эвэрхит складуудые булъян абаба. Дайсан болбол байлдаанай болоһон газар дээрэ өйдлэнгөө солдат ба офицерүүдэй 800 гаран үхээр орхео. Фастовнаа баруугаар ба Житомирһоо зүүн-урдуурхи оршондо манай сэрэгүүд дайсанай ябансэрэгүүд ба танквуудай томо хүсэтэ контраатакые сухаруулан сохео.

Нэгэ участка дээрэ советскэ артиллеристнууд 30 немецкэ танк гэмтэһэн ба галдаан байна. Ондлоо нэгэ участка дээрэ советскэ танквууд контраатак хэһэн дайсаные сухаруулан сохео. Гитлероуецууд байлдаанай болоһон газар дээрэ гэмтэһэн 6 танк, өйдлэнгөө солдат ба офицерүүдэй 500 гаран үхээр орхобо.

Манай авиаци дайсанай танквууд ба мотоабтан сэрэгүүдэй бөөгнөрөлтэ кудар сохилохон. Авиациин дайшалгы ябуулануудые хэһэн эсэстэ 19 немецкэ танк үгс хэһэн ба гэмтэһэн, дайсанай 80 автомашина ба түмэрэмэй эилен хяа бала сохилдоһон байгаа.

Керчскэ хахад арал дээрэ манай сэрэгүүд плацдармаа үргэдхэхэ байлдаагаа үргэлжэлүүлбэ. Керч городно зүүн-хойгуур Н-скэ частинг боесүүд дайсаанда добогтоо хэжэ айкабар шангаар тулалдаһанайгаа һүүлээр траншеюудһаа нанган гаргаба. Байлдаанай болоһон газар дээрэ немецкэ солдат ба офицерүүдэй 300 шахуу үхээр үлөө Булдагдан абтайн трофей ба плендэ абгһан хүнүүд бии. Колокча гэдэг түгшэ тулгуурин пунктын оршондо алданһан позицинууд тээрэ роулан абаха зорилготойгоор немецүүд хэдэн контраатак хэһэн юм. Дайсанай бүхы контраатакунууд тэдэнэртэ ехэ гээлтэйтэйгээр гэдэргэ сохилдобо.

Манай лётчинууд агаарты боллоһон байлдаануудта 12 немецкэ самолетые унагагаба.

Речицэе баруугаар ба баруун-урдуур. Днепрэй баруун эрвэ дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай хамгаалгы ехээр бүхэжүүлгэдэһэн хэдэн пунктые эзэлбэ. Немецүүд тус участка дээрэ резервүүдээ татан асарһан юм.Тездэ манай частнуудай добогтоо тогтоого гэдэн тэдэнэй бүхы нэлдэжэ амжалта туйлажа шадхаггүй. Манай сэрэгүүд уршгаша даһажа Демехи гэдэг (Речицэе баруугаар) түмэрэмэй станцие эзэлбэ. Гомель-Калинковичи гэдэг түмэр замые, мүн шоссей харгышые таһалһан байна. Үнгэргэһэ үдэрэй туршада 3.000 шахуу немецкэ солдат ба офицер алагдажа, дайсанай 40 танк үгс хэһэдэ. Немецүүдтэ 27 бүтэн танк, 32 доловой ба 7 самоходно ехэ буу, 477 ашаанай ба 8 хүнгэн автомашина, бензинтэй склад номо хэрэгсэлтэй 9 склад, 12 радио-

Эршэ хүсэтэйгөөр ажаллажа илалтаа түргэдхэе!

Декабрин 15-да жэлэйнгөө түсөб дүүргэхөнэ

Октябрин урда тээхи социалистическэ мүрьсөөндэ оролсожо Улан-Удын мяханай комбинатай хүдэлмэришэд октябрь һурьнгаа түсөбтэ 115,4 процент дүүргэхэ зуураа 683 мянган түхэригэй алмалта хэһэн юм.

Мүрьсөөндэ оролсоходоо абаһан уялгынгаа өһоор тус комбинатайхид болбол энэ жэлэй 10 һарын туршада 50 вагон продукция тусхай фондоо үгэхэ байһан аад, мүнөө 187 вагон продукция үгөөд байна.

Комбинатай коллектив нүхэр Сталиной түүхэтэ элидхэлээр зоригжон, жэлэйнгээ түсөбтэ декабрин 15 болтор дүүргэхэдэ, ажалайнгаа бүтээһы 5 процент дээрэ шэлүүлжэ, электроэнерги 10 процент ба түлһи 5 процент арблха, мүн жэлэй дүүрэтэр үшөө 50 вагон нэмэлтэ продукция үгэхэ гэжэ уялга абадал.

Тэдэнэр мүнөө абаһан уялгануудта

эрэтэй солотойгоор дүүргэхын тула хамсыгаа шуун ажаллаа. Жэшээхэдэ, нүхэд Никитенко, Цыремшлова, Дульникова ба Мажарский гэгшэд халаанайнгаа даалгабарине 230 процент хүртэр дүүргэһэн юм.

Улан-Удын мебельн фабрикын элидхэлмэришэд нүхэр Сталиной түүхэтэ элидхэлдэ зорюулагдан митинг болоһонной һүүлээр хүдэлмэрингөө эршые хоер дахин шангадаба.

— Абаһан уялгана дүүргэхэдэ гэжэ бидэ үгээ үгэһэнбди, — гэжэ стханоуеци Федотова хэлэһэн юм. Тийгэдэ нүхэр Федотова хэлэһэн үгэдөө, хүрэхэ, мүнөө ажалайнгаа бүтээһы 360 процент болгохор мүн 14 вахатай Бакарев гэгшэ халаанайнгаа даалгабарине 200 процент хүртэр дүүргэһэн юм.

К. РЫЛОВ.

Залуу хүдэлмэришэдэй харюу

Улан-Удын ПВЗ-гэй залуушуул ба комсомолцууд нүхэр Сталиной түүхэтэ элидхэлдэ харюу болгон эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ зуураа нилээд ехэ амжалтануудые туйлажа, гүрүндэ ба батариит Улаан Армидаа элбэг ехэ продукци гаргаба.

Нүхэр Давлячкнай хүтэлбэришэдэ гэдэг, цехын комсомольско-залуушуулай бригада бүхы хүсэ шадалаа зангидан хүдэлмэрилжэ шадһандаа ноябрин 9-дэ бригадентыгаа халаанай даалгабарине 344 процент дүүргэе. Нүхэр Давлячкна халаанайнгаа даалгабарине 466 процент дүүргэжэ үлээр жэшэе харуулан байна. Тэрэһэн залуу формовщикууд комсомолцууд нүхэр Егоров

рова ба Тихонова гэгшэд 355—366 процент хүртэр даалгабарина дүүргэһэн байха юм.

Паровоз хабсаргаха цехын залуушуул энэ цехынхиднэе бешинхашые дуганагүй. Жэшээхэдэ, комсомолцууд нүхэд Никитин (заточник), Шехошев (строгальник) халаанайнгаа даалгабарине 250—300 процент хүртэр дүүргэһэн юм.

Нүхэр Белоусовой даажа байһан цехын залуу токарюууд нүхэд Очирова ба Соколкина, мүн слесарь нүхэр Назаренко гэгшэд үдэр бүхэндэ даалгабарина 200—250 процент болгоно

ГРЯЗНОВ.

Шэнэ долги хүдэлгэжэ, дабхар шударгуу ажал дэлгэрүүлнэ

«Дайнай гурбадаа жэлдэ эдэс хоолой талаар манай армити дутагдал үзөөгүй байгаа хэдэн, ердэ зомнай эдэс хоолой зүйлөөр, ажаүйлэдэриной түүхэй эдээр хангагдажа байгаа хэдэн энэндэ колхозно байгуулалтын хүсэн ба бата амидарал, колхозно таряшадай патриотизм байна гэсээ,— гэжэ ардайд вождэ нүхэр Сталин Октябрин революциин 26-дахы жэлэй ой тухай элидхэл соогоо хэлээ һэн.

Энэ элидхэл соогоо ажаллан ардайд хэжэ бүтээжэ байһан хүдэлмэришэд гүрүнгэ сэнэлтэ үгэһэн ба Улаан Армитин хүсэтэй улам ургажа байһаниие, немецкэ дэрмэһэнэ зорилтуудые хяа Намна сохил дараха илалтын сэт холо бэшэ болго гэжэ баталан хэлэһэн байна.

Манай Заиграйн аймагай үргэн нийтэ ажалладал-колхознигууд агууехэ багша Сталиной түүхэтэ элидхэл дуулаал байхадаа сээжэ зүрхэнлөө эмгэ бэвэрэй унтаршагүй ошо дүлэ бадалажа, саашадаа сэт минута бүхэниие ажалай амжалта туйлагдажа гамтайгаар хэрэглэхэ, улад зооноло ба Улаан Армиаа үдэрһөө үдэртэ урда урдаһаа үшөө үлүү ехэ эдэс хоолой зүйлүүдээр ба ажаүйлэдэбэрэ түүхэй эдээр хангажа байһанаа эли толдор харуула. Тэдэнэр урдаа тохөөлодон имерише бэрхшээлүүдые нэгэ дажа гараад, колхозно ажахигаа улам хүтөөжэ бүхэжүүлжэ шэнэ багыатаа шэнэ хүсөөр зоригжожэ, вождингоо элидхэлдэ харюу болгон бид дээрэ зоримтой ехэ уялгануудые тагтарилгач абажа байна.

Дэдэ Ильичин сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлгэһэн нүхэр Урбанов, партиоргны нүхэр Бердлин) һарай митинг боложо, 98 гаран хүн селдэбэ. Нүхэр Сталиной элидхэлээр ВКП(б)-гэй айкомой сэрэгтэй таһаные даагша нүхэр Ботков тэдэ һонорлоо үгэ хэлээ. Селдэришад айкабар һонирхолтойгоор шагнабад. Тэрэнэй һүүлээр хадун үгс хэлээг эхилбэ. Тэндэ һуһан хүн бүхэн бултаные болдожэ өөрингөө баяр хүсэлтэ мэдүүлхээр дуратай байгаа бэлэй. Газартаряалантай бригадануудай бригадирүүд нүхэд Матвеев, Шеселово түрүүтэй, нүхэр Афанасьев ба Буцадан олоно колхознигууд үгэ хэлэһэн байна.

Тус колхозой колхознигууд доро хэлдэгдэн тодорхой уялганууде абажа, мал үхэхэ түсөбөө эбэртэ 105 процент, хони ямааһаар 110 процент, галхайгаар 110 процент 1944 оной январин 1 болтор дүүргэхэ. Хүйтэнэй сэгта малай хүшые алдуулахагүй, нэгэшые толгой

хүүүлхэгүй ба залуу мал бүхэниие бүлэч унаар уялха ябадалые бөөдүүлхэ.

Түсөбэй өһоор гүрүндэ бэлдэхэе бүхы бэлдэхэһые ноябрин 15 болтор сүм дүүргэхэ ба январь һара гартар 1944 оной һу бэлдэхэһэй 35 процентые оруула. Тийгэдэ 1944 оной һу бэлдэхэһые тэрэ оной июлиин 1 болтор дүүргэхэ.

Модо бэлдэхэһэй түсөбтэ гараха оной февралитэй 1-дэ 100 процент гүйсэдхэһэн байха.

1944 оной түсөбөөр хараалагдан бүхы гүрэлэй хүрэнгы сээрлэжэ амбаарта хааха. Хамаг хүдөө-ажалын машина эбсөгүрлэй занбарилгы дүүргэхэ ба запасной частнуудууд гүйсэд хангаха. Армажа татагча мэтын хэрэгсэлүүдые бэлдэхэ.

1944 ондо үдэр ургаса абахын түлөө газарта үгэжүүлжэ, 300 гектар газарта саһаа тогтоохо. Таряалангай талмай дээрэ 5.000 шарга наг шөбхэ гаргаха. Тийгэдэ хөреө бүхэнһөө нэгэ центнер шөбхэ сугдуулаха.

Немецкэ бузар булайнуудһаа сүлөөтгэдэһэн районнуудта туһаламжа болгон 40 толгой хони, 10 толгой үхэр үтээ.

Тэрэһэн Тельмантэй нэрэмжэтэ колхозто 160 хүнэй хабаадалгай митинг болоо. Тус колхозой партиорг нүхэр Харпуков элидхэл хэһэн байна.

Тэндэхидэ нимэ уялга абаа гэдэл: декабрин 1 болтор эрэхэ хабарай тарилгала хэрэгтэдэхэ хүрэнгын бүхы зүйлүүдые сээрлэжэ амбаартаа хааха.

Намарай тарилгын талмай дээрэ ноябрин 20 болтор ба бусад культурануудай тарилгала газарта декабрь гартар саһаа тогтоохо ябуулануудые хэжэ.

Мүн декабрь гартар бүхы гүрэлэй гүрүндэ бэлдэхэ зүйлүүдээр түсөбтэ гүйсэдхэхэ. Тонго эмсэгүүдые болоод хашина эбсөгүүдые сүм занбарилха.

Ноябрин 25 болтор үбнэ тэжээлэй зүйлүүдые барламаар бэлдэхэ ба саашадаа гамтайгаар гаргалша. Нийхүн тула малай хөреө бүхэндэ хойтоннууде хүсэдээ гүсээрхэ. Үбэлэй сэгта залуу малнуудаа бүлэч унаар уялха дарагтай болгохо.

Тэндэ нүхэр Киселева (комсорг), Карабужин (звеновод) ба бусад колхознигууд үгэ хэлэһэн байна.

Тэндэхэ колхознигууд абаһан уялгануудаа болото хэрэг дээрнэй нэрэтэй түрэтэйгөөр бөөдүүлхын түлөө ажилла хүдэр гарай эршэтэ хүсэ зангиджа, үлгөө үдэрһөөнэй эхилдэл социалистическэ мүрьсөөнэй шэнэ долги хүдэлгэе.

Н. ХОРОШУНОВА.

Партийна ажабайдал

НҮХЭР СТАЛИНАЙ ЭЛИДХЭЛ—ХАМАГ АЖАЛАЙМНАЙ ЗААБАРИ

Прибайкальская аймагай партийна активий суглаанһаа

ТУРУНТАРВО. (Телефоноор абтаба). Прибайкальская аймагай партийна активий суглаан боложо, нүхэр Сталиной элидхэ дээрнээ гэрэлэн зорилгонуудыг бэлдүүлэх тухай зүбшэн хэлсэб. Энэ асуудалаар ВКП(б)-ий Обкомой секретариине худалдаа-наймаанай талаар оролгодо нүхэр Татьянаи элидхэл хэжэ, аймагайн ажабайдал фронтдо тулалха талаар али тухай хүдэлмэрилжэ байһынь харуулба.

Ажалша зон ариун уялгаа дүүргэхэ хэрэгтэ урма зоригтойгоор, үнэмтэ сэжээр хандажа байһынын ажал хүдэлмэрийн дүн дээрнээ харгалдана. Энэ аймаг бүхү зүйлэй продуктууды гүрэндэ тушааха уялгаа гүйсэд дүүргэб. Хахадһаа олонт колхозууд малажалы хүгжөөх гүрэнэй түсэбне сүм дүүргэе. 22 колхозоо 20-ийн малай үбэлжэлгэтэ һайнаар бэлдэж гэжэ шалгалтын комисси гэршэ-лэе. Нүхэр Кузнецовой хүтэлжэ байһан Усть-Баргалайнай завод ноябрийн 10-да жөлөйнгэ түсэбне 115 процент дүүргэжэ шадаа. Энэ хэл Сталиной, Ворошиловай язэрсөжтэ ба «Красный Партизан» колхозууд хүдөө-ажалы саашан хүгжөөх талаар нилээд эх ажилтанууды туяла-һын байна. Тэршэлэн олзборилгын артельнууд эдэһинээ дутаагүй. Лепинэй, Крупскаяй нэрэмжэтэ ба «Лесохимик» гэдэг олзборилгын артелиуд үргэн хэрэгсэлэй эд бараанууды үйлэбэрлэн гаргаха түсэбөөр хооло үлүүдэн дүүргэжэ байха юм. Нүхэр Комыловой хүтэлбэрлэжэ байһан тэрэ Лениной нэрэмжэтэ артель республика соо эгээр түрүүшүн һуури ээлжэе. БМАССР-эй Совнаркомой ба Бурлескомсоюзай дамуулгын Улаан тууһы абаба. Эзлээр элдэб нэгэн амгарт, дабирхай болоод хомут тоног, тэргэ шэргэ гэхэ мэте нилээдгүй эхээр үйлэбэрлэдэг болоо.

Бүхн дээрэ Прибайкальская аймаг энэ жэлдэ һураггүй һайнаар ажаллажа байһа-найб баригт халаа заганабачилга, ой модоной ба нутагай ажаүй-элбэлгичүүд дээрхи стахановцууд ба удиртнууд 3 дахин олошоржо, тэднэй тоо 1.500 хүр-һэн байха юм.

Манай хүнүүд тулалхандаа тогтоцоо аашалгүй гээшэ. «Илалта мүнөө дүтлээ, гэгэбшэ тэрэниие дайлан абахын тулада хүсөө шэпшэ зангалдаха ябадал, бүхн туйлы аян бээ айралтагүй хүдэлмэри, фронт дээрэ Улаан Армин шадар ба эрид шүүд ябуулгунд зайлангүй хэрэгтэй байна» гэжэ нүхэр Сталиной хэлэһэн үгэнүүдшэ һанан һанан, аймагайнай ажабайдал хүсээ шэпшэ зангалт, улм шангаар хүдэлмэрилжэ байна. Нүхэр Сталиной уяалда хэрюу болгон ажалай бүтээбшэ эрид дэвшүүлжэ ябадал хаа хаанай хүрэг харагдажа байна. Заганашал, модо-бэлдэхэдэ шэжэ шэжэ габьяанууды гаргажа эхилээ. Колхознигууд тухай гээ-лэе.

Ярууны аймагай партийна активий суглаанһаа

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (Телефоноор абтаба). Яхажан болонгоон партийна активий суглаан болбол урде урданхиһаа эрид илгалтаа байгаа гээбэл, удчинтаа талаар ахисбар эх асуудалы хэлсэхэдэ тэрэн тушаа том мөргөн хэмжээ-ябууланууды хараалхын тулада үргэн шүүмжлэгэ гэр-һэн байна. Илангана тэрэнай ургаса дэв-шүүлгэдэ дутагданууд, зарим пог-туудта адуу малай тоо бүрдэл бусай дангн байһан ябадалнууд хатуугаа шүүм-жлэгдэе. Энэ жэлдэ хараалхилһаа бага тарья хураһан ябадал болбол шэжэ ам-һан газар багаар хэрэглэһэн ба агротех-ническа зарбицууды үргэн бэлүүлгээ-гүй дээрнээ болонгоон байгаа. Энэниие аялралдаа абажа, эрхэ хабарай тари-гада тон һайнаар бэлдэхэ, залог болоод амаран газарнууды хахалжа ба үнэжэ тарихын түлөө бүхн бэлдэхэ хэжэ хэрэг-тэй гэжэ элидхэлшэ, ВКП(б)-ий айком-й секретарь нүхэр Федоров ба үгэ хэлшэ нүхэрүүд тэмдэгтэй байна. Партийна активий суглаан болбол тэрэ бэлдэхэ-нүүды хахала талаар тодорхой хэмжээ-ябууланууды хараалжа боллоо тэгт-го-лоо, тэрэниие үгэ хүрүргүйгөө дүүргэ-хөөш партийна эхнэргэ ажилтанууды уялгаба.

Тэршэлэн зарим газарта адуу малай тоо бүрдэхэ бусайһан ябадал малажа-лы саашан хүгжөөх хэрэгтэ ээл тэмдэг татана. Тимэ шарһаа тэрэндэ ээмэтэй ноурууд хэлэлтэдэ орохо ёһот-той гэжэ элидхэлшэ ба үгэ хэлсэхэд тэмдэгтэй. Жэжээлдэе, Карл Марксн нэрэмжэтэ, «Улаан Туяа» колхозуудта хэдэ мал гүрэнһини, хэн хэны харуу-налжа байһынь элидхэлгээ гээшэ бэрхэтэй. Тимэ дээрнээ тэрэ «Улаан Туяа» кол-хоздо олон мал үрлэгтэй орохо байһа-ниинь гайхалтай бэшэ. 1311 орой хош-шо 20 морь, 50 үхэр элтэб шалтаганаар үрлэдэһэн байна гэжэ шалгалтаар элир-бэ. Мүн тэршэлэн Карл Марксн нэрэмжэтэ колхозой правленияи үгэһэн мэдэһэй ёһоор үнэгэршэ зун 20.000 центнер үб-һэн хурагданһан аад, мүнөө шалгалд үб-һэдэ миал 13.000-ийн бэлэн байха юм. Энэ активий суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн тэрэ колхозой түрүдэгшэ нүхэр Батмун-куев болбол бурууга мээрхэлээ ондоо

1943 оной аймагуудай хүдөө-ажалай Выставкаи үүдтэ хабардагшадта диплом олгохо У С Л О В И Н У Д

1. Аймагуудай хүдөө-ажалай выставкаи үүдтэ гаргагдажа табигдаһан ажал хүдэлмэрийн эрхн жэжээлдэй түлөө колхозууд, совхозууд, МТС, колхозно фермнүүд, бригаданууд, научна-шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ажа-хынууд, хургуулинууд ба тулалбарин ажа-хынуудта үгтэхэ шагналууды иимээр тогтоохо гээбэл:

- 1-дэхи зэргын диплом.
II-дохи зэргын диплом.
Тийн, I-дэхи зэргын диплом олһон колхозууд, совхозууд, МТС, колхозно фермнүүд ба бригаданууд, научна шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ажа-хынууд, хургуулинууд ба тулалбарин ажа-хынууд дипломһоо гадна, хошоод мян-ган түхэриг шан абаха байна.
II-дохи зэргын диплом олһон колхозууд, совхозууд, МТС-үүд, колхозно фермнүүд ба бригаданууд, научна-шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ажа-хынууд хургуулинууд, тулалбарин ажа-хынууд дипломһоо гадна, нэжээд мянган түхэриг шан абаха юм.
2. Аймагуудай хүдөө-ажалай выставкаи үүдтэ хабардагшадта диплом олгохо У С Л О В И Н У Д.
Тийнхэн туршлагай выставкаи үүдтэ диплом олгохо У С Л О В И Н У Д.
3. Эдэ дипломууд болбол хүдөө-ажалай выставкаи үүдтэ үгтэхэ аймагуудай комиссиянуудай ашуургалтаар аймагуудай хүдөө-ажалай выставкаи үүдтэ республиканска комиссияр үгтэхэ ушартай.
Тийнхэн туршлагай выставкаи үүдтэ дипломууды олгоһын тула эрхн ажа-хынууд ба хүдөө-ажалай түрүүшүүд тухай матери-риалууды 1944 оной январин 20 ёһоор республиканска комиссия табиха ёһотой.
4. I-дэхи зэргын диплом хэдтэ үгтэхэ юм гэхэдэ:
а) хабарай ба намарай тариата хэжэ түсэбтэ дүүргэһэн, орооһо ба техникческэ культуранууд, овоһо ба хартаахын тари-гын ба бүриһөө түсэбтэ дээрэ ургаса суудуужа абаһан, гүрэндэ тушааха уялга, нуудаа хаһа сар соонь дүүргэһэн, намарай пар хахалха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, МТС ба бригади-руудта;
б) адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэ-бтэ ба тэднэй ашаг үгэлтэе эхэ болго-хо тушаа түсэбтэ дүүргэһэн мүн тэршэ-лэн малай үбэлжэлгэтэ жэжээтэ һайнаар бэлдэһэн, уялгага тушаалануудта гүрэн-тэйгөө сэг болзор соонь тоосоогоо хэһэн колхозууд ба малай товарна ферм-нүүдтэ;
в) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ тус тустай дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе 5 процент хүртэ хямдаруу-һан, натуротүбэрийн түсэбтэ дүүргэһэн, горючяа арбилһан МТС ба тракторна бригадануудта;
г) хургалда бүхэниинь дунда жэжээтээр үгэе олон ажалта үдэр олоһон хургуу-линуудта;
д) өөригтэр хүдэлмэридэ һайн пока-зательнууды харууһан научна шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ба тулалбарин ажа-хынуудта үгтэхэ болоо.

Хүдөө-ажалай түрүүшүүдэ үгтэхэ дипломууд болбол тогтооһон һайн ургаса абаха ябадалы тулалхан агрономууд; машинанууды бүтээсэ хэжээтэр хүдэл-гэһэн инженер-механизаторнуудта ба ме-ханикуудта; халдбартаа үбэниие үгэ болгоһон, адуу малай үгэрүүды элүүр болһон ба үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлһан ветруудта ба вет-фельдшерүүдтэ; өөһэднөө харьяата колхозууд ба совхозуудта үгэе малаа ашаг олоо эхээр орууһан зоотехникууд; хүдөө-ажалай ургалануудтай тон үнэтэй сортинууды шэжээр бий болгоһон селек-ционерүүдтэ; рекордо показательнууды харууһан олимтнууд ба хата лаборатори-нууды даагшадта; малай һубайрталы усалдажа шадлан искусствение аргаар малнууды хээлтэй болгодо хүдэлмэри-шүүдтэ; орооһо ба техникческэ культура-нуудай, овоһо ба хартаахын ургаса абаха тушаа, үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлгах ба тэднэй ашаг үгэлтэе тэжээлүүтэ тушаа түсэбтэ даалганаа үлүү гартар дүүргэһэн; үдэрэйгөө номы сэг үрэгдэе үлүү гартар дүүргэжэ абаһан ба үлэмж олон ажалта үдэрүүды оло-һон колхознигуудта, хургалтаа, башпа-нарта, хүдэлмэришэд ба албахагшадта; I-дэхи ба II-дохи зэргын дипломууды абаһан ажалтай МТС, совхозуудтай ине-ктерүүдтэ, колхознуудтай түрүүлгэһэн ба малай фермнүүды даагшадта үгтэхэ бай-на.

а) хабарай ба намарай тариата хэжэ түсэбтэ дүүргэһэн, орооһо ба техникческэ культуранууд, овоһо ба хартаахын тари-гын ба бүриһөө түсэбтэ дээрэ ургаса суудуужа абаһан, гүрэндэ тушааха уялга, нуудаа хаһа сар соонь дүүргэһэн, намарай пар хахалха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, МТС ба бригади-руудта;

б) адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэ-бтэ ба тэднэй ашаг үгэлтэе эхэ болго-хо тушаа түсэбтэ дүүргэһэн мүн тэршэ-лэн малай үбэлжэлгэтэ жэжээтэ һайнаар бэлдэһэн, уялгага тушаалануудта гүрэн-тэйгөө сэг болзор соонь тоосоогоо хэһэн колхозууд ба малай товарна ферм-нүүдтэ;

в) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ тус тустай дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе 5 процент хүртэ хямдаруу-һан, натуротүбэрийн түсэбтэ дүүргэһэн, горючяа арбилһан МТС ба тракторна бригадануудта;

г) хургалда бүхэниинь дунда жэжээтээр үгэе олон ажалта үдэр олоһон хургуу-линуудта;

д) өөригтэр хүдэлмэридэ һайн пока-зательнууды харууһан научна шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ба тулалбарин ажа-хынуудта үгтэхэ болоо.

Хүдөө-ажалай түрүүшүүдэ үгтэхэ дипломууд болбол тогтооһон һайн ургаса абаха ябадалы тулалхан агрономууд; машинанууды бүтээсэ хэжээтэр хүдэл-гэһэн инженер-механизаторнуудта ба ме-ханикуудта; халдбартаа үбэниие үгэ болгоһон, адуу малай үгэрүүды элүүр болһон ба үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлһан ветруудта ба вет-фельдшерүүдтэ; өөһэднөө харьяата колхозууд ба совхозуудта үгэе малаа ашаг олоо эхээр орууһан зоотехникууд; хүдөө-ажалай ургалануудтай тон үнэтэй сортинууды шэжээр бий болгоһон селек-ционерүүдтэ; рекордо показательнууды харууһан олимтнууд ба хата лаборатори-нууды даагшадта; малай һубайрталы усалдажа шадлан искусствение аргаар малнууды хээлтэй болгодо хүдэлмэри-шүүдтэ; орооһо ба техникческэ культура-нуудай, овоһо ба хартаахын ургаса абаха тушаа, үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлгах ба тэднэй ашаг үгэлтэе тэжээлүүтэ тушаа түсэбтэ даалганаа үлүү гартар дүүргэһэн; үдэрэйгөө номы сэг үрэгдэе үлүү гартар дүүргэжэ абаһан ба үлэмж олон ажалта үдэрүүды оло-һон колхознигуудта, хургалтаа, башпа-нарта, хүдэлмэришэд ба албахагшадта; I-дэхи ба II-дохи зэргын дипломууды абаһан ажалтай МТС, совхозуудтай ине-ктерүүдтэ, колхознуудтай түрүүлгэһэн ба малай фермнүүды даагшадта үгтэхэ бай-на.

б) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ аян бүхн талаар үлүүдэн дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе түсэбтэйһэн 10-15 процент хүртэ хямдарууһан натуротүбэрийн түсэбтэ тогтоогдоһон болзор соо дүүргэһэн, горючяа ба түрхкэ-гононуудай 15 процентһээ дээрэ бэшэнэ

а) хабарай ба намарай тариата хэжэ түсэбтэ дүүргэһэн, орооһо ба техникческэ культуранууд, овоһо ба хартаахын тари-гын ба бүриһөө түсэбтэ дээрэ ургаса суудуужа абаһан, гүрэндэ тушааха уялга, нуудаа хаһа сар соонь дүүргэһэн, намарай пар хахалха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, фермнүүд ба бригадануудта;

б) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ аян бүхн талаар үлүүдэн дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе түсэбтэйһэн 10-15 процент хүртэ хямдарууһан натуротүбэрийн түсэбтэ тогтоогдоһон болзор соо дүүргэһэн, горючяа ба түрхкэ-гононуудай 15 процентһээ дээрэ бэшэнэ

а) хабарай ба намарай тариата хэжэ түсэбтэ дүүргэһэн, орооһо ба техникческэ культуранууд, овоһо ба хартаахын тари-гын ба бүриһөө түсэбтэ дээрэ ургаса суудуужа абаһан, гүрэндэ тушааха уялга, нуудаа хаһа сар соонь дүүргэһэн, намарай пар хахалха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, фермнүүд ба бригадануудта;

б) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ аян бүхн талаар үлүүдэн дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе түсэбтэйһэн 10-15 процент хүртэ хямдарууһан натуротүбэрийн түсэбтэ тогтоогдоһон болзор соо дүүргэһэн, горючяа ба түрхкэ-гононуудай 15 процентһээ дээрэ бэшэнэ

а) хабарай ба намарай тариата хэжэ түсэбтэ дүүргэһэн, орооһо ба техникческэ культуранууд, овоһо ба хартаахын тари-гын ба бүриһөө түсэбтэ дээрэ ургаса суудуужа абаһан, гүрэндэ тушааха уялга, нуудаа хаһа сар соонь дүүргэһэн, намарай пар хахалха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, фермнүүд ба бригадануудта;

б) адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэ-бтэ ба тэднэй ашаг үгэлтэе эхэ болго-хо тушаа түсэбтэ дүүргэһэн мүн тэршэ-лэн малай үбэлжэлгэтэ жэжээтэ һайнаар бэлдэһэн, уялгага тушаалануудта гүрэн-тэйгөө сэг болзор соонь тоосоогоо хэһэн колхозууд ба малай товарна ферм-нүүдтэ;

в) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ тус тустай дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе 5 процент хүртэ хямдаруу-һан, натуротүбэрийн түсэбтэ дүүргэһэн, горючяа арбилһан МТС ба тракторна бригадануудта;

г) хургалда бүхэниинь дунда жэжээтээр үгэе олон ажалта үдэр олоһон хургуу-линуудта;

д) өөригтэр хүдэлмэридэ һайн пока-зательнууды харууһан научна шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ба тулалбарин ажа-хынуудта үгтэхэ болоо.

Хүдөө-ажалай түрүүшүүдэ үгтэхэ дипломууд болбол тогтооһон һайн ургаса абаха ябадалы тулалхан агрономууд; машинанууды бүтээсэ хэжээтэр хүдэл-гэһэн инженер-механизаторнуудта ба ме-ханикуудта; халдбартаа үбэниие үгэ болгоһон, адуу малай үгэрүүды элүүр болһон ба үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлһан ветруудта ба вет-фельдшерүүдтэ; өөһэднөө харьяата колхозууд ба совхозуудта үгэе малаа ашаг олоо эхээр орууһан зоотехникууд; хүдөө-ажалай ургалануудтай тон үнэтэй сортинууды шэжээр бий болгоһон селек-ционерүүдтэ; рекордо показательнууды харууһан олимтнууд ба хата лаборатори-нууды даагшадта; малай һубайрталы усалдажа шадлан искусствение аргаар малнууды хээлтэй болгодо хүдэлмэри-шүүдтэ; орооһо ба техникческэ культура-нуудай, овоһо ба хартаахын ургаса абаха тушаа, үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлгах ба тэднэй ашаг үгэлтэе тэжээлүүтэ тушаа түсэбтэ даалганаа үлүү гартар дүүргэһэн; үдэрэйгөө номы сэг үрэгдэе үлүү гартар дүүргэжэ абаһан ба үлэмж олон ажалта үдэрүүды оло-һон колхознигуудта, хургалтаа, башпа-нарта, хүдэлмэришэд ба албахагшадта; I-дэхи ба II-дохи зэргын дипломууды абаһан ажалтай МТС, совхозуудтай ине-ктерүүдтэ, колхознуудтай түрүүлгэһэн ба малай фермнүүды даагшадта үгтэхэ бай-на.

б) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ аян бүхн талаар үлүүдэн дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе түсэбтэйһэн 10-15 процент хүртэ хямдарууһан натуротүбэрийн түсэбтэ тогтоогдоһон болзор соо дүүргэһэн, горючяа ба түрхкэ-гононуудай 15 процентһээ дээрэ бэшэнэ

а) хабарай ба намарай тариата хэжэ түсэбтэ дүүргэһэн, орооһо ба техникческэ культуранууд, овоһо ба хартаахын тари-гын ба бүриһөө түсэбтэ дээрэ ургаса суудуужа абаһан, гүрэндэ тушааха уялга, нуудаа хаһа сар соонь дүүргэһэн, намарай пар хахалха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, фермнүүд ба бригадануудта;

б) адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэ-бтэ ба тэднэй ашаг үгэлтэе эхэ болго-хо тушаа түсэбтэ дүүргэһэн мүн тэршэ-лэн малай үбэлжэлгэтэ жэжээтэ һайнаар бэлдэһэн, уялгага тушаалануудта гүрэн-тэйгөө сэг болзор соонь тоосоогоо хэһэн колхозууд ба малай товарна ферм-нүүдтэ;

в) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ тус тустай дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе 5 процент хүртэ хямдаруу-һан, натуротүбэрийн түсэбтэ дүүргэһэн, горючяа арбилһан МТС ба тракторна бригадануудта;

г) хургалда бүхэниинь дунда жэжээтээр үгэе олон ажалта үдэр олоһон хургуу-линуудта;

д) өөригтэр хүдэлмэридэ һайн пока-зательнууды харууһан научна шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ба тулалбарин ажа-хынуудта үгтэхэ болоо.

Хүдөө-ажалай түрүүшүүдэ үгтэхэ дипломууд болбол тогтооһон һайн ургаса абаха ябадалы тулалхан агрономууд; машинанууды бүтээсэ хэжээтэр хүдэл-гэһэн инженер-механизаторнуудта ба ме-ханикуудта; халдбартаа үбэниие үгэ болгоһон, адуу малай үгэрүүды элүүр болһон ба үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлһан ветруудта ба вет-фельдшерүүдтэ; өөһэднөө харьяата колхозууд ба совхозуудта үгэе малаа ашаг олоо эхээр орууһан зоотехникууд; хүдөө-ажалай ургалануудтай тон үнэтэй сортинууды шэжээр бий болгоһон селек-ционерүүдтэ; рекордо показательнууды харууһан олимтнууд ба хата лаборатори-нууды даагшадта; малай һубайрталы усалдажа шадлан искусствение аргаар малнууды хээлтэй болгодо хүдэлмэри-шүүдтэ; орооһо ба техникческэ культура-нуудай, овоһо ба хартаахын ургаса абаха тушаа, үхэр малай тоо толгойе бүтэн бүтэн байлгах ба тэднэй ашаг үгэлтэе тэжээлүүтэ тушаа түсэбтэ даалганаа үлүү гартар дүүргэһэн; үдэрэйгөө номы сэг үрэгдэе үлүү гартар дүүргэжэ абаһан ба үлэмж олон ажалта үдэрүүды оло-һон колхознигуудта, хургалтаа, башпа-нарта, хүдэлмэришэд ба албахагшадта; I-дэхи ба II-дохи зэргын дипломууды абаһан ажалтай МТС, совхозуудтай ине-ктерүүдтэ, колхознуудтай түрүүлгэһэн ба малай фермнүүды даагшадта үгтэхэ бай-на.

б) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ аян бүхн талаар үлүүдэн дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе түсэбтэйһэн 10-15 процент хүртэ хямдарууһан натуротүбэрийн түсэбтэ тогтоогдоһон болзор соо дүүргэһэн, горючяа ба түрхкэ-гононуудай 15 процентһээ дээрэ бэшэнэ

а) хабарай ба намарай тариата хэжэ түсэбтэ дүүргэһэн, орооһо ба техникческэ культуранууд, овоһо ба хартаахын тари-гын ба бүриһөө түсэбтэ дээрэ ургаса суудуужа абаһан, гүрэндэ тушааха уялга, нуудаа хаһа сар соонь дүүргэһэн, намарай пар хахалха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэһэн колхозууд, совхозууд, фермнүүд ба бригадануудта;

б) адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэ-бтэ ба тэднэй ашаг үгэлтэе эхэ болго-хо тушаа түсэбтэ дүүргэһэн мүн тэршэ-лэн малай үбэлжэлгэтэ жэжээтэ һайнаар бэлдэһэн, уялгага тушаалануудта гүрэн-тэйгөө сэг болзор соонь тоосоогоо хэһэн колхозууд ба малай товарна ферм-нүүдтэ;

в) тракторна хүдэлмэрийн түсэбтэ тус тустай дүүргэһэн, тракторна хүдэлмэрийн эрхн үнэе 5 процент хүртэ хямдаруу-һан, натуротүбэрийн түсэбтэ дүүргэһэн, горючяа арбилһан МТС ба тракторна бригадануудта;

г) хургалда бүхэниинь дунда жэжээтээр үгэе олон ажалта үдэр олоһон хургуу-линуудта;

д) өөригтэр хүдэлмэридэ һайн пока-зательнууды харууһан научна шэжэ-лэлгын эмхи зургаанууд, туршалгын ба тулалбарин ажа-хынуудта үгтэхэ болоо.

Речигээ урдуурхи плацдарм дээрхи байлдаан

ДАЙЛАДАЖА БАЙГАА АРМИИ, ноябрийн 11. (ТАСС-ай тусхай корреспон-дент). Белоруссида, Днепрэй баруун эрье дээрэ, Речина гороһоо урдуур немцууд хүсэтэ оборон байгуулан юм. Тэрэн хада һуури газарууд тээшэ ороһон замууды хаһан хэдэн олон буудалгын үүр, трамвая ба охонуудай хэдэн лини-нүүдхэ бүрдэнхэй байгаа. Гус рэйндэ ябуултаа хэжэ байһан немцеке частнууд һүүлэй үдэрүүдтэ яаралаар элгээгдэһэн дэмжэлгэнүүды абажа хүсэжэһэн байбэ. Дайсан болбол эндэ дабагдашагүй часток байгуула гэжэ шиндэһэн байгаа.

Тийхэдэ советскэ сэрэгүүд Днепртэ гатаалан гэрээд, нутагай удхашанартай байлаанууды хэжэ, алхам бүригөө плацдарма үргэдхэжэ, үлэмжэ элидхэлтэ ябууланууды хэжэ бэлдэхэ болгон өөһэднөө позициянууды һайжарууһан байна. Артиллерийн буудалгаар дэмжэгдэһэн Н-скэ буудалгын часты үсгэлдэр хэдэн частта айхатар шанга байлдаха-ны дээрхэ дүгээр дайсаңай элгүүрэлтэе нута дэрижэ, траншеянууды элгээжэ. Үсгэд шанга байлаанда амилд хүсэжэ-гөө талаар дайсаңай ехэ гээлтэй ороһон-ной һүүлээр советскэ сэрэгүүд эрэмтэй түрилтөөр тосхондо сүмэрч сорожо, тэрэниие немцуудхэ бүр мүнэч сэбэр-лэбэ. Дайсаңда гүй туха үзгүүгээр яһ-һэн сэрэгүүд тэрэ доро дайсаңай яһ-шянуудтай улаахи линиие атаквалаад, гар тулалдаа хэжэ эзлэһэн байна.

Тийхэдэ советскэ сэрэгүүд Днепртэ гатаалан гэрээд, нутагай удхашанартай байлаанууды хэжэ, алхам бүригөө плацдарма үргэдхэжэ, үлэмжэ элидхэлтэ ябууланууды хэжэ бэлдэхэ болгон өөһэднөө позициянууды һайжарууһан байна. Артиллерийн буудалгаар дэмжэгдэһэн Н-скэ буудалгын часты үсгэлдэр хэдэн частта айхатар шанга байлдаха-ны дээрхэ дүгээр дайсаңай элгүүрэлтэе нута дэрижэ, траншеянууды элгээжэ. Үсгэд шанга байлаанда амилд хүсэжэ-гөө талаар дайсаңай ехэ гээлтэй ороһон-ной һүүлээр советскэ сэрэгүүд эрэмтэй түрилтөөр тосхондо сүмэрч сорожо, тэрэниие немцуудхэ бүр мүнэч сэбэр-лэбэ. Дайсаңда гүй туха үзгүүгээр яһ-һэн сэрэгүүд тэрэ доро дайсаңай яһ-шянуудтай улаахи линиие атаквалаад, гар тулалдаа хэжэ эзлэһэн байна.

Тийхэдэ советскэ сэрэгүүд Днепртэ гатаалан гэрээд, нутагай удхашанартай байлаанууды хэжэ, алхам бүригөө плацдарма үргэдхэжэ, үлэмжэ элидхэлтэ ябууланууды хэжэ бэлдэхэ болгон өөһэднөө позициянууды һайжарууһан байна. Артиллерийн буудалгаар дэмжэгдэһэн Н-скэ буудалгын часты үсгэлдэр хэдэн частта айхатар шанга байлдаха-ны дээрхэ дүгээр дайсаңай элгүүрэлтэе нута дэрижэ, траншеянууды элгээжэ. Үсгэд шанга байлаанда амилд хүсэжэ-гөө талаар дайсаңай ехэ гээлтэй ороһон-ной һүүлээр советскэ сэрэгүүд эрэмтэй түрилтөөр тосхондо сүмэрч сорожо, тэрэниие немцуудхэ бүр мүнэч сэбэр-лэбэ. Дайсаңда гүй туха үзгүүгээр яһ-һэн сэрэгүүд тэрэ доро дайсаңай яһ-шянуудтай улаахи линиие атаквалаад, гар тулалдаа хэжэ эзлэһэн байна.

Тийхэдэ советскэ сэрэгүүд Днепртэ гатаалан гэрээд